

Latweeschu Awises.

54. gadagahjums.

Nr. 49.

Trefchdeenâ, 3. (15.) Dezember.

1875.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Luttringen pr. Trauenburg, Kurland. — Ekspedizija Westhorn f. (Reyher) grahamu bohde Jelgawâ.

Latweeschu awises lihds ar to peelikumumu „**Wasnizas un skoblas sinas**“ maksâ uf jaunu 1876. gadu tâpat kâ lihds schim: Jelgawâ fanemoht **1** rubli, Rihgâ pee Daniel Minus kunga fanemoht **1** rubli **20** kop. un par pâsti peesuhtoht **1 1/2** rubli. Kas 24 eksemplarus apstelle, dabuhn 1 wirsâ.

Apstelleschanas peenem: Jelgawâ, awischu namâ, Westhorn f. (Reyhera) seelâ grahamu bohde pee tirgus platscha; Kuldigâ, Westhorn f. grahamu bohde; Rihgâ, Daniel Minus f. kantori, teatera un wehwer celas kuhri; Zehsis, Walmearâ, Walkâ un Pehterburgâ pee turenas zeen. latw. draudjes mahjitajem. Wisi kursemes un Widsemes zeen. mahjitaji, skoblotaji, pagasta wezakee un starihweru kungi teel kuhgti, apstelleschanas mihti peenem un tablak apgahdaht.

Wifus sawus zeen. Latw. awischu draugus kuhdsam, sawas apstelleschanas tâpat kâ jau pehru, ari schogad mihti pee laika usdoht, jo til tad ween ekspedizijai ir eespehjams no pat pirma nummura wifus tohs dauds tuhkfoschus bes kahdas uskaweschanahs apgahdaht.

**Latweeschu draugu beedribas gada sapulze taps tureta 10. un 11. Dezember Jelgawâ mu-
seumâ. Birmâ deenâ runas fahkseees pulksten 11. preeksch pusdeenas. Zeen. beedrus saluhds**

A. Kiefenstein,
tag. presidente.

Nahditajs: No eelchsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunahs sinas. Kursemes lohpu - aiffargaschanas beedribas gada sinas par 1874. gadu. Sabes wadohms. Libsina. Atwilda. Studinaschanas.

No eelchsemehm.

Muhju Kungs un Keisars 22. November no Krinas pahrbrauzis mahjâ uf Pehterburgu.

Rihgâ 12. November wakatâ Maslawas eelâ pulksten tai-
fitajam L. blehschi eesita leelo lohga ruhti, ka waretu daschus pulkstenus, kas pee lohga karajahs, issagt. Meisteris dsinahs teem tuhdał pakat, bet weens no blehscheem gandrihs jau fa-
kertis eeduhra tam ar nasi kalla un wisi pasuda tumshâ nakti. Tomehr polizejai isdewahs wispirms 3 wainigus rohka dabuht un beidsiht ari to, kas ar to nasi bij duhris. Schis tika namâ aplentks, gan raudsija us jumta mult, fasita wehl weenu waktmeisteri Pf., bet no polizejas rohlahm jau nu wairs ne-ismuka, wisi nu ir teefahm nodohhti.

— Ta sina, ka pee jauna **Rihgas-Zukuma** dselszeka, leelupes kraſta gabali pee Dubulteem eegahsufchees, ir muti pa mutei eedami tahlu ispaudusees, bet ari dauds nepateesibas parunahm ir peefehjees klahť. Tadeht derehs, kad skaidras sinas par scho leetu te pahri wahrdos pasneedsam. Ta leelupes kraſta isgrauschana pee Dubulteem un Majoreem wifus schohs gadus noteel pirmâ kahrtâ zaur to witnu dauſi-
schanu, kas zelahs zaur wehju un damslaiwahm un tahs ride-
nahs smiltis atflalo un aisnes, ta ka nokahrufchees kraſti gruhst. Ohtra kahrtâ ir wainiga ta uhdens speezeta zilafcha-
nahs un krischana, zaur ko kraſta smiltis tohy arween wairaf
isskalotas un par wakiskahm pataisitas. Pret schimi kuh-
dahm nu jau no isg. wasaras strahda gar to, ka ais pahlu rin-
dahm tohy fashinas eepihtas un noblihwetas, ta ka us tahm
un ais tahm war drohschu dambi zelam fataisihť; turklahť pee

ſpuraineem fashinu galeem tahs ar uhdeni atpeldoschas smil-
tis tohy aisturetas, ta ka dambis ari no uhdens pufes paleef
beefaks. Schee fashinu darbi pee smiltis nozeetinaschanas ne-
bij wehl rudeni pabeigti. Ta tad nau ko brihnitees, kad Sep-
tembera beigâs pee peepeschas uhdens krischanas pee Hei-
mana gruntsgabala kraſta gabals wehl wareja eegahstees.
Sals usnahza negaidohť ahtri, ar fashinu darbu bij ja-apstahj.
Ta tad ari wehl 26. Oktober Jaun-Dubultos pee Taube mah-
jas, kur kraſte wehl nebij nostiprinahts, kraſta gabals noweh-
lahs. Bet wisi schee kraſta drupumi ir til tur notikuschi, kur
nebij wehl nostiprinahts, turpretim wifur tur, kur jau tohy
strahdahť, war skaidri redseht, ka ta nostiprinaſchana us preek-
schu nekaws wairs kraſteem eekrist. Tahs notikuschahs masas
nelaimes darbu it nemas nekawe, wehl scho seemu un nahkoschu
pawafar tiks fashinu strehki ta nogulditi, ka nahkoschu wa-
faru warehs jaunais zelsch drohschi pa wifahm tahm wee-
tahm eet.

Ari **Kuldigas** pilsehtâ no 3. Janwar 1876. g. fahloht
isnahks il fesideenas jauna wahju lapa „Anzeiger für Goldin-
gen und Umgegend“. Par redakteeri tai buhs K. D. Frei-
mann f. Mafsa Kuldigâ 1 rubli, par pâsti 2 1/2 rubl.

Pa **Kuldigas** aprinki behrni wehl arweenu stipri flimo
un apmirst ar ſcharlakuj; schur tur rahdahs ar lohti mas is-
fitumu, tik ar stipru kallu fahpi un pehzaku ahdas no-eefcha-
nu; ari daschi usauguschi dabuhn scho nejauku flimibu bau-
diht. Reganti ſcharlaks ir plohsjees pa Wentspils pilsehtu;
tur schini laika esohť pee 120 behrni apmiruschi.

— Par ſchi aprinka rekruschu nemſchanahm waram no
abeem kantoneem fahjht, ka wifs tas darbs atkal tika ahtri un
teizami isdarihť. Kuldigas kantonâ, kur laba teefa pilseht-

Neeku peekriht, bij gan pulzinsch jauneku truhzis, bet dsirdam, ka daschi wehslak peemeldet. Saldus lantonâ, kur tikai lauku draudses gahja leeta flaidrafi. Ar jauneku istureschanohs zaur zaurim warejuschi meerâ buht, tik to dsird fakam, ka brandwihna straumes wehl pa daudi laistahs pa schahdahm deenahm un zil daschu gohdigu jaunekli lihds cereibina un grubsch kaunâ un flahde.

Schinis nedetâs pa daudi Kursemes draudsehm ir fabiris leels pulks grahmatu, kur laudis tohp wifinati, lohsees nemt us **Hamburgas Loteriju**. Rahds schihdu kaufmanis Hamburgâ, Sally Massé, ir zaur dascheem schejeenes schihdineem apgahdajees turigu fainneeku, amatneeku un zitu wihru adrefes un nu peesuhâ daudseem famus Loterijas lohschu papihrus. Behrn ar schahdahm lohsehm raudsija lauschu kules tufschohht kahds Haase no Hamburgas; schogad nu atkal zits tahds kungs. Lai laudis neliktahs zaur tahm leeliskahm eeteifchanahm peekrahptees, grihu te passnoht, ko nupat kahdâ Wahzfemes awisê par scho paschu loteriju lasijis: Weens dsirdedams, ka us wina nummuru winnesis kritis, eet to melleht, bet dabuhn tahdu roibu pretim rehkinumu, ka esohht gan winnejis, bet ka wehl jamakfa tik un tik pakaf, tâ ka wihrs no splahwees, atwehl pikim sawu winnestu. Dhtrs atkal, kas winnejis, prafa sawu winnestu, bet tam tohp atbildehts, ka winsch dsihwo walsti, kur nau brihw ar loteriju darbotees, ta-vehz lai zeesch itin klusu. Tâ eet teem nozik winnetajeem un wisi ziti jau tâ newinnedami sawu naudü paspehleschü. Peeminu, ka ari Kreewu walsti ir tahdas loteriju lohschu leetas aisleegtas.

No **Krisburgas** mums raksta: 4. November: Krisburdseescheem bij reta preeka deenina, jo Krisburgas zeen. leelskungs, barons von Korff kahlas Zelgawâ noswinejis, ar sawu laulatu draugu pirmo reis mahjâs pahrbrauja. Gohda wahrte bij zelti, pils ar mehtru krohneem un gohda karogeem wisaplahrt nokahrta. Landis stahweja ar aisdegtahm pika lampahm, pa abahm pusehm zetam, no pirmoem gohda wahrteem lihds pilei; wiss isflattajahs kâ weena uguns juhra. Us gohda pahro apfweizinaschanu bij ari Krisburgas jauktis- un Ungurmuischas wihru kohris (22 teizami dseedataji sem Dr. fl. P. A. wadischanas) atnahluschi. Behz nodseedatas dseefmas: „Al Jerusalem mohdees“ Krisburgas zeen. mahzitajs Tiling tehws jauno pahri ar krahschneem wahrdeem apfweizinaja. Tad Krisburgas walstis wahrda Ungurmuischas walstis wezakais Delle pasneedsa fahl un maissi sudraba blohda un turklaht par peeminu jaukas sudraba leetas preeksch galda. Lohhti jauki dseedaja Ungur muischas kohris weenu dseefmu, ko kohra wadonis preeksch schihis stundinas bij apgahdajis (komponee-reta no P. A. Zwissing), tâpat wehl zitas jaukas dseefmas.

G. L.

No **Meischamuischas** draudses. Kâ daudi weetâs tâ ari deewamschehl muhsu puse beeschi no sahdsibahm dsird. Rahdas nedetas atpakat ari muhsu basnizâ sagti eelaususchees, diwi leelas atflehgâs usplehjuschi un zaur drehskambari basnizâ eegahjuschi. Gan sagti neneeka tur newareja atrast, jo basnizâ nekas nestahw, pehz ko sagti rohht un ko sohgt, bet tomehr to gan buhs atraduschü. prohti: sawas besdeewibas algu, sohhdibu un muhschigu pasuschannu. Isgahjuschá swehtâ nakti kahdâs Meischamuischas mahjâs flehtes uslaustas un it ihpaschi weenam nabaga wihram it wifas drahnas un wifa pahrtifschana issagta, tâ ka pawisam pliks palizis, un ja tuwaku mihlestiba nebuhtu tuhdaal palihgâ nahlusi, tad wihrs ar seewu

un behrneem buhtu warejis badu mirt. — Al kaut jele wisi, kas ar scho grehku tohp fahrdinati, apdohmatu Jesus wahrdu: „Ko tas zilwekam palihdi, kad winsch wisu pasauli eemanto, un tam tomehr dwehjele suhd? (Mat. ew. 16, 26.)

B — — — y.

No **Nikrazes**. Wisseem skohlas mihlotajeem zaur scho preekâ eedrohschinajohs sinoht, ka pagahjuschá pawafari April mehnesi **Disch-Nikrazes** un **Disch-Wormsahstes** skohlas- un teefas namu buhweht eefahka un 8. November namis bij tik tahlu gataws, ka to paschu, kâ ar wisseem jauneem nameem mehds dariht, wareja eefwehtih.

Nams ir netahlu no muischas kahdâ smukâ birfitê no steegeleem buhwehts, 14 afes garsch un 7 afas plats. War gan teikt, ka lungi, laudis un amatneeki ir puhlesjuschees, scho namu par teizamu skohlas- un teefas namu usbuhweht. Geswehtischanas deenâ **Disch-Nikrazes** zeenigs dsimtskungs baron von Roenne wisseem saweem fainneekeem, teefas- un pagasta-waldischanas lohzeekteem un amatneekeem sawâ muischá dewa gohda maltiti. Behz maltites dewahs wisi us jauno skohlas namu, kur jau daudi no tuwu un tahlu weesi atradahs.

Kad nu sapulze bija pilniga, tad skohlotajs G. Freimann ar saweem lihdschinigeem skohlneekeem dseedaja us 4 balsim to dseefmu Nr. 731 no trescha peelikumumu. Behz nodseedatu dseefmu Embotes zeen. mahzitajs Lundberg tuteja garaku, teizamu runu, kurâ scho namu ar Deewa nama preekschnamu falihdsinoja, ka schê behrneem, tâ fakohht, ta pirma fataifschanas weetina preeksch debesu walstibas; tad us skohlotaju runadams winam pee sirds lika, lai parahdahs kâ ustizigs stradneeks ta kunga wihna dahrsâ. Klausitaji bij zaur zeen. mahzitaja wahrdeem dsili eekustinati.

Behz tam ari skohlotajs us draudsi runaja un to paschu suhdsa, winam wina gruhâ amatâ zaur kreetnu skohlas apgahdashanu u. t. j. pr. sawu palihdsibu parahdiht; it ihpaschi laudihm atgahdinaja tohs wahrdu 1. Jahn. 5, 3., zaur kuru peepildishanu ari skohlas darbi tik ihsteni war weiktees; turklaht ari apfohlijahs ar wisu sawu spehku par behrneem ruhpetees un tohs mahziht.

Behz zeen. mahzitaja swehtischanas wahrdeem **Disch-Nikrazes** basnizas wehrminders D. Schulm, Nikrazes un Wormsahstes zeenigam dsimtskungan draudses wahrda pateizahs par to, ka zeenigee fungi laudihm pee nama usbuhweschanas un allasch ar labu padohmu klahht stahwejuschi un ka arweenu par sawu lauschu labklahschanu ir nomohdâ bijuschü.

Kad nu namis zaur Deewa wahrdeem bija eefwehlihts, tad **Disch-Nikrazes** zeenigs barons, mahzitajs, kâ ari tee ziti klahhtbuhdamee lungi ar laudihm par daschadahm wajadshbahm, kas us preekschu wehl pee skohlas- un teefas labklahschanas peeder, farunajahs un beidsohht laudihm wehl to gohdu parahdija, ka ar wineem kohpâ glahsi wihna nemdami dshehra „us faderigu dsihwi un us skohlas darba weifschanohs.“

Behz jauki, kohpâ pawadita laizina wisi dewahs us mahjahm.

Rahds weefis.

No **Leepajas** apgabala, 20. November. — Wehl arweenu faufs kâ faufe un fastumu pilns laiks, ka uhdens truhkums sudmalâs un fainneeziabâs stipri juhtams; sneega nau wehl ne krapa! — Kugu ir Leepajas ohstâ eenahluschi lihds 13. November 514 un isgahjuschi 513.

Leepajas dselzelsch ir no 1. Janwar lihds 1. Oktober par pretschu un pasascheeru weschanu eenehmis 550 tuhst. rubl. t. i. 72 tuhst. rubl. wa ir a! nekâ pehrn tai paschá laisâ.

No **Sahmu** falas galwas pilsehta, Arensburgas raksta, ka tur 26. September notikusi leela nelaipe: Andrejs Tarwis kahdas bohtlaiwinas wedejs, apnehees 22 wihrus par maso Sundu (juhras starpu) us Orrisabru west; bet kahdu wersts semi no malos abraufuscheem, fagehlahs wehtra un laiwinu juhra apgahsa, ka puse no brauzejeem (11 wihri) juhra sawu dsestru kapu atrada; starp teem ari atradahs patš laiwinas wedejs A. Tarwis un kahds rentneeks Ludwig Kiel no Mohn falinas. To ohtru pusi (atkal 11 wihrus), kas bija pee apkrituschašs bohtlaiwinas peekhrufchees — zitas laiwinas no malos to nelaimi redsedamas, atsteiguschahs, laimigi wehl isglahba un malā isweda, kur nabadšini pušmiruschi un fasalufchi tika atspirdšinati. E. F. S.

Is Kuldigas. Lai gan Kuldigā kà ari Kuldigas apgabala pehz 1874. gada pahrskata wairak lohzekli no Kursemes lohpu aistahweschanas beedribas, kuras galwa Jelgawas pilsehta ir, un lai gan ari katrai Kursemes pilsehtai weens schihs beedribas aistahwetais bija, — tad tomehr beidsamā laika schē lohti mas manams bija, ka pateesi ari schē kahdi schihs beedribas lohzekli dšiwotu, jebšchu daschu reis atgadijumi notifahs, kuri pilnigi leezina, ka, ja gribetu to usnemtu mehrti panahkt, schē ruhpiğa gahdaschana buhtu lohti wajadšiga. Scho eewehrojohkt, Kuldigas nodaka no Kursemes lohpu aist. beedribas us tam zentahs, fewim wairak teesibas un brihwibas eeguht, kas winai ari til tahl isdewees, ka wina no Kursemes zentralbeedribas to atwehleschānu panahza, fewim ihpafchu direktori un rakstu wedeju iswehleht u. t. j. pr. un tahdā wihfē fewim leelaku patšahwibu nogrunteht.

Schi Kuldigas nodaka no Kurs. lohpu aist. beedribas fawas sehdeschanas notur Kuldigā weenreis par mehnesi, prohti katru pirmo pirmdeenu pulksten 4. pehz pušd. Peteršohna l. sahlē. Beidsamā fa-eeschānā tika is beedreem ari tahdi usraugi iswehleti, kas meefneeku flaktuschus lihds tam laikam, kur Kuldigā ihpats lohpu kanjams namš buhs usbuhwehts, — apmekle un us kahrtibu luhko, kà ari wifas eebrauzamas weetas, suhrmanu buhschānas un tohs nedelas turgus pahrskata, lai zil eespehjams, nabaga lohpinus no aistleegtas mohjischānas waretu aifsargahkt.

Lai wifu scho mehrti pilnigaki waretu panahkt un ari leelaku swehtibu pee saweem zenteeneem atrastu, — sinams buhtu wairak peepalihdsibas un labprahtibas pee tam no publikas wajadšigs un tamdehl wifā lihdsšchinigi mihti Kursemes lohpu aistahw. beedribas lohzekli, kas Kuldigas apgabala dšiwu, laipni teel luhgti, sawu tahlaku dalibas nemšchānu pee schihs beedribas netikween kà atjaunoht un tamdehl schē us d o h t e e s, — bet ari kur eespehjams buhtu, dalibu nemt pee beedribas sapulzeschānahm un noliktahm sehdeschānahm, kuras kà jau augšchā minehts, katru pirmo pirmdeenu katrā mehnesi tohy noturetas; tāpat ari sawus padohmus un lihdselus schini leetā pasneegt un tahdā wihfē pee schi mehrtā pilnigas panahleschānas palihgā nahkt. Kas grib tilt par lohzekli usnemts, teem par sinu, ka katram lauzineekam ir 50 kap. un pilsehtneekem 1 rublis par gadu beedribas kasē ja-eemaksa; meldeschānas us to laipni nemš preti muhsu direktors un rentmeisters hofrath Melanchtowig lungs.

Ari mehš ar preeku waram leezinaht, ka eeksch scho ihfu laizinu, kamehr schi beedriba schē us sawu jauno stahwokli pahstahw, ta jau wairak reises sawu darboschānu parahdijusi, nabaga lohpinus no neprahtigas mohjischānas isfargadama.

Beidsohkt nu wifā tee, kam preeksch mehmeem radijumeem, lohpineem schehlširdigas un lihdszeetigas jufchānas, — teel laipni luhgti, beedribas zenteenus un noluhkus ari no sawas pufes weizinaht un pee tam minetā wihfē mihti dalibu nemt.

Preekschneezibas wahrda: Sub. sekr. Joelsch.

Pehterburgā eeksch wirschtahba sahles schinis deenas ir redsams lepni ar bitanteem isgresnohts gohda sohbins, 4 tuhft. rubl. wehrtibā, ko grib par gohda dahmanu suhtih generalam Kaufmanim us Turkestānu par wina uswareschānu šokanā.

— Pehterburgā weenā sahlē tohy par naudurahditi: missu fewiškis no Ollantes, freilene Amalia, 7 pehdas augsta, 18 gadus weza un jau tagad 14 pohdu smaga; winai blaku us galdina stahw masais wihrinšch, Brinz Wolga, 27 zellas augsts, 29 gadus wezs un tikai 19 mahzinas smags.

Pehterburgā ar 30. November isnahkt jauna wahzu awise „Peterburger Herald.“ kas grib buht tas leelakais wahzu laikraksts Kreewu walsti. Škdeenas isnahkt pa 2 bohgeni un awise maksa 14 rbi. par gadu. Par redaktoru tai ir Dr. E. Schmidt.

Us **Odesu** ta šina atnahktusi, ka wefela partija wahzu kolonistu, kas gribedami isbehgt no wispahriga kara deenesta, no Krimas wandereja prohjam us Ameriku, ka tee no Hamburgas ar fugi isbraufuschi, bet wifā juhra galu atraduschi.

Kartupeļu kufainis. Preeksch kahda laika saweem lastajeem pasinoju par to Kolorado kufaini, kas Amerikā pee kartupeleem leelu pohstu dara, un no kura wifahm Siropas walstihm bij bail, ka kufaini netohp ar maiseem waj zitadi kà pa juhru schurp eenesati. Waldischānas tapehz dewa ihpafschus likumus, kà no schihs likstas isfargatees. Tomehr 3 tahrpeli ir atzelojuschi schurp. Bet nebihsteetes, tee muhsu lauzineem neko launu nedaris. Altenburgā, Bruhschōs nesen bij kartupeļu istahde un weens lungs bij preeksch schihs istahdes apstellesis 3 kufainis no Wisconsinas, Amerikā. Grahmatā eesehgeleti tee abrauzā dšiwu un sweiki par juhru us Altenburgu. Winus palika apaksch šikla pulkstena un nolika preekschā muhsu kartupeļu lastus. Ohst isgribejuschees tee efoht lastu porzijas ihfā laika apehduschi. Pehz istahdes sinams wifā 3 tika nokauti, tā ka waram Siropā drohschi buht.

No ahrsmechm.

Italijas uguns kalns Wesuwō paleekoht atkal nemeerigs; no weena zauruma nahkoht melni duhmi gaisā, tā ka bihstahs, kalns sahlšchoht atkal sawas uguns straumes spsaudihkt.

Franzija, kas lihds schim bij ar Englanti turejusces us weenu rohku, ka waretu wifabi Turku Sultana waldbibu ustu-reht, tagad šipri ir zaur to istrauzeta, ka Englante negrib wairs nezil gar Sultānu, to šlimo wihru, darbotees, un atwehl, lai tas nu waj nihkt waj wehl dšiwu, un ka Englante weena us sawu rohku grib zil spehdama preeksch few andeles zeku atflehgas, tā ihpafchi pee Suez kanala šadabuht, lai tad ar Sultānu noteel kas notikdams. Egiptes wihzelehninšch ir naudas wajadšibas un tā tad tam it mihti bijis, ka Englante tam atpirka tahs Suez kanala naudas šihlu grahmatas un ismaksaja 100 milionu franku.

Parise schinis deenas ir šipri eestrazinata zaur weenu leelaku sapulzi, ko Bonapartistu partija gribedama Keisara printscham waldbibā eepalihdscht, notureja kahdā Parises pilsehta datā, kur wiswairak duhschigee fabriku strahdneeki dšiwu. Sapulzes wadonis Kasanaks ar dedšgeem wahrdeem raudšija israhdiht, kahdu swehtibu Keisara waldbiba wifai semei nesufi un wehl tagad, ihpafchi wifai darba kauschu schkirai atnestu, tad laudis to pohsta brihwwaldbibu gribetu atmešt un Franziju

atkal par keisara walsti pahrwehrtiht. Daudis eekarseti fauja jo flani: „Lai dsihwo keisars!“ Turpretim waldischana rauga wifu to fawirkneschanohs zil spehdama noslahpeht.

Frantschu tautas sapulze ir nu nospreeduschi, ka tee walsts runasklungi us preekschu lai tohy zelti, prohti ta, ka katrs noteikts aprinkis iswehl fawu runas klungu. Iswehleta komisione lika sapulzei preekscha fawu padohmu, prohti: tagadeju tautas sapulzi ar jauna gada wafaru atlaist, Janwarâ lai tad iswehl tohs senata lohzehtus un Februarâ tohs walsts deputirtus.

Bagato Rotschildu familija buhschoht kahjas. Ka wini jau lihds schim arweenu paschu rados prezejahs, lai manta neklisht sweschu rohkâs, ta ari tagad Rotschilda meita, baronese Betina preze fawu tehwa brahta dehlu, baronu Albertu Rotschildu no Wihnes. Bruhte dabuschocht puhra lihds lepno Ferier pili Franzija, ko daudfina par paradisi.

Englante ir no Egiptes wihze lehnina atpirkusi daudis naudas parahdu gramatas (akzijas) us Suez kanali. Schihs naudas sihmes tai dohd teesibu stipri lihdsrunabt par wifu scho kanata buhschanu un tai ta sakobt nu ir atslehga rohkâ pee schi fwariga andeles zeta. Franzijai, ka redsams, tas lohti reebj. Kanala usbuhwetajs, Lesseps ir Franzis, un gadus atpafak ari schi kanata leetas stipri klausijahs us Franzijas balsu, Franzija ka ozu raugu tureja fawu lihdswardibu pahr Widus semes juhru; bet nelaimigais korsch ar Wahzemi to ir daudsejadi paseminajis un ari schini leeta stipri atstuhmis pee malas.

Spanijas lehninsch ar faweem ministereem un augsteem generaleem 1. Dezember notureja konferenzi, kurâ nospreeda 2 armijas, katru no 5 diwisijahm tuhda issubtiht pret Karlsteem un raudsiht tohs isbeigt. Don Karlos atkal islaidis manifesti pee fawejeem, kurâ peeruna wehl masu brihdi istureht, tad galiga uswarefchana buhschoht panahkta. S.

Beezreis — trihs! — Bilsene dsihwojoht seewina, kas jau pe eza reis trihnischus dsemdejusi, tad nu lohpa jau 15 behrnus, no kureem tik 2 mirusch. 12 sehni un 1 meitene augoht un esohht weseli ka rutki. — Ta mahte, kas schohs 15 behrnius eefsch strupeem gadeem dsemdejusi — esohht tik 23 gadus weza un winas wihrs — 26 gadus. E. F. S.

Wisjannafahs finas.

Jelgawa. 25. November noswineja scheijenes „Katharinen stifte“ gohda swehtkus par peemineschanu, ka tai deena preeksch 100 gadeem atpafak, no tagadeja firska Bismarka radineezes, no generalenes Catharina von Bismark, dsim. Trotta von Treyden, tapa eezelta preeksch ne-apprezetahm muischneeku freilenehm. Ari firska Bismarka bija us scho swehtku deenu luhgts. Pats nu gan, ka daschi to zereja, nebij nahzis, tomehr laimes wehleschanu ar telegrafu atstuhjis. Kursemes muischneeziba scheem swehtkeem par peemiru stifti apdahwinajusi ar gohda dahwanu no 240 rubl. f. Dauds augsti weesi schai gohda deena stiftes sahle bij sapulzeti, kur wezajs Neander mahzitajs Deewafalposchanu ar swehtku runu tureja.

Berline. Keisars Wilhelms fasilimis. Firska Bismarka weenigahs meitas bruhngans, jaunais grafis Eulenbergis nomiris.

Parise 26. November uslahpa gaisa kugis, ar 8 gaisa reisneekem; kad jau labi augsti bij uszehlees, tad peepefchi nofrita semê, zaur ko 5 no teem reisneekem stipri tika eewainoti.

R. S—z.

Kursemes lohpu aissargafchanas beedribas gada finas par 1874. gadu.

Kursemes lohpu aissargafchanas beedriba ir jau lohti isplatijusees par wifu muhsu mihlo tehwiu, ta ka ta sneedsahs no Dondangas bahkas lihds Palangas tullesfastawai un no Wentpils uszihtiga ohstas pilfehata lihds wehl mas pasihstamajam Gribwas meestam. Wina fastahw is Jelgawas galwas beedribas un is wairak nekâ diwidefmit saru-beedribahm. Apsluhtosim tadeht galwas un saru-beedribu puhlinus ishumâ katru fawrup. Saprohtams, ka abas, tiklab galwas beedriba, ka saru-beedribas, strahda weenu un to paschu darbu un ka abahm ir tikai weens un tas pats noluhks, prohti ka waretu nabaga lohpineem, kam no ne-apdohmigeem, neschehligeem zilwekeem pahrestiba noteek, palihdseht un winu gruhtu juhgu atweegli-naht. — Jelgawas galwas beedribas pahrwalde fastahw is preekschneezibas, pee kuras trihs lohzehti peeder ar diwi sekreteera palihgeem, is weetneeku pulka, pee kura tschetrapadsmit lohzehti peeder un is weena iswehleta beedribas lohzehta, kam fuhrmanu buhschana japahrulhko. Tee trihs preekschneezibas lohzehti ir jau septinus gadus tee paschi palikuschi, tadeht ka wini katru gadu no generalisapulzes weena mutê atkal no jauna tika iswehleti.

Jigahjuschâ (1874.) gada ir noturetas astonpadsmit preekschstahwes sehdeschanas, trihs preekschstahwes sehdeschanas lohpa ar weetneeku pulku un fuhrmanu buhschanas pahrulhku un weena sehdeschana ar schihs polizejas kungeem un komijsu preeksch fuhrmanu buhschanas pahskatas, pawisam tas ir diwidefmit un diwi sehdeschanas. Schis skaitis jau parahda, ka beedribas darboschanahs ir deesgan leela.

Kursemes lohpu aissargafchanas beedriba farakstahs lohti daudi ar ahriemju lohpu aissargafchanas beedribahm. No galwas beedribas pahrwaldes sagatawoto wehstuku un zitu tuhlijumu skaitis ir pahrak par astoni simti. — Jigahjuschâ generalisapulze nospreeda eerikteht derigu lohpu aissargafchanas rakstu lasichanu; tas ari ir ispildihts. Trihsdesmit scheijenes lohzehti dalahs schini lasichana ta, ka katris dabu par diwi nedekahm weenu rakstu no beedribas ministrijala peenestu. Tee raksti ir beedribas ihpaschums un tamdeht par teem nau nekâs jamakja, tikai trihsdesmit kapeikus par gadu katris no teem beedribas lohzekleem, kas pee lasichanas peedalijuschees, dohd ministrijalim par atnesumu. Schi eerikte leekahs buht lohti laba un dohdam tadeht saru-beedribu preekschstahweem to padohmu, tahdu lasichanu ari pee fewim eetaisih; tohs wajadfigohs rakstus preeksch tam tee dabutu no galwas beedribas.

Beedriba gauichi gabda par to, ka derigi lohpu aissargafchanas raksti teek isplatiti; tapeh; ta ari pagahjuschâ gada wifahm saru-beedribahm, scheijenes skoblahm un daudis ziteem daudis schahdu rakstu bes maksas peefuhlijusi.

Schihs gramatas un raksti preeksch lasichanas ir nu gan wiswairak Wahzu waloda un tamdeht tik war no tahdeem tikl lasiti, kas wahziski proht. Bet ari Latweeschu raksti preeksch lohpu aissargafchanas ir isgahjuschâ gada apgahdati. Beedriba ir nopirkusi to no Ruzawas skoblotaja Schoenberg k. is Wahzu walodas Latweeschu waloda pahzelto raksteenu „Diwi neweenadi behrni“ un likusi to pee Steffenhagena un dehla drukah, kur to par seschi kop. gabala war dabuht. Schi gramatina ir wiswairak preeksch behrneem farakstita, un tai ir peeppadsmit bildes. Muhsu pirmais lohpu aissargafchanas raksteens „Taisnais gabda u. ta jo pr.“ ir jau par leelakai

dakai pahredohts; tas ohtrs „Esi jel zilweks“ un augschâ peeminetais treschais raksteens teek ari brangi pirkti.

Beedribas pirma gahdaschana ir ari schi, ka kaujamee lohpi, tiklab mahjas buhschana, la pee meesneekem, teek zil eespehjamâ, bes mohlahm kauti. Tapehz ir ar Minkenes beedribas laipnu peepalihdsibu preekschstahwe kaujamo masku apgahdajusees, un teek gahdahts, ka ta pee gohwu un wehrschu kauschanas teek leetata. Schi kaujama maska, „buterolle“ nosaukta, fastahw is deka, kas no lohti stipras abdas taisihts. Schim dekim ir widu apalsch zaurums, tebrauda rinkis $\frac{3}{4}$ zollu zaurmehra; schis dekis teek kaujama lohpa pahr peeri un azihm pahrwilhts; tai rinkis, kas tur stahw, kur diwi libnijas no katra raga schlehrsam us ohtru azi dohmâs wilktas pahrschkirahs, teek eebahsta tebrauda bulta, kas apalscheja galâ ir ar zauru widu; ne pahrleeku stipris siteens us scho bulti peeteek, ari to wisstiprako leellohpu bes samanas gar semi nosweest; ta bulta sadraga smadsenes, ta ka wehrsis wairs nekâ nedf sin nedf sajuht. Nu pahrgreesch lohpa makla leelahs ahderes un leek asinihm notezeht. Gerlizes pilsehta gada sinâs par 1874. us 1875. g. raksta par scho leetu ta: „Ar kaujamo masku teek, tiklab ahtruma, la drohschuma un schi darba ispildischana, wiss panahhts, kas zilwekam eespehjamâ preeksch lohpa nahwes atweeglinaschanas dariht; tikai waijag wisahm leetahm, kas pee tam waijadstigas, geldigahm buht, kuras war drohschi bruhleht bes nelahdeem lawekleem.“ Wisas zitas kauschanas wihses ir nepilnigas un daschas no tahm turklaht wehl gauschi sliktas. Kas zitadi kauj, tam waijag buht smalki ismahjitam schini leeta, zitadi tas dara lohpinam mohkas. Ari „schihdu mohde“ lohpus kaut ir grubta un to tik ar gadeem war eemahzitees. Daschreis ari zaur to lohpus gauschi mohza, wiswairak kad tahds kauj, kas wehl to „schihdu mohdi“ kreetni neproht. Sirsnigi jawehlahs, ka kaujama maskas bruhleschana pee wiseem meesneekem, kas preeksch kristiteem kauj, — schihdeem ir no tizibas puses pawehlehts pehz sawas wihses kaut, — neween preeksch leellohpu kauschanas tik drihs zil eespehjamâ tiktu eewesta, bet ka ari maslohpi, la: zuhkas, aitas, teli tiktu pawehleti zaur apdullinaschana kaut.

Zelgawâ teek zeeti us to luhlohts, tiklab no publikas puses, ka no eezelta uszihliga lohpu aissfargaschanas beedribas usrauga Michelschona, ka nelahdi lohpi neteek mohziti; tapehz tad ari nau nelahds leels brihnumâ, ka 1874. gada wehl 142 zaur polizejas spreedumu tikuschi apstrahpeti deht lohpu mohzischanas, kur turpretim 1870. gada lihds 241, 1871. gada 208 un 1873. gada 178 tika apstrahpeti. Preeks, ka to slaits, kas lohpineem pahri dara, eet arweenu masuma. Janwari tika apstrahpeti 19, Februari 7, Merza 14, Aprili 10, Maija 10, Juni 16, Juli 13, Augustâ 11, Septembei 8, Oktoberi 16, Nowemberi 5 un Dezemberi 13; is scheem tik 7 procentes Zelgawneeku. Tas nau eespehjamâ, wisu uszihliga lohpu aissfahwetaju wahrduâ peesaukt. Gribam te tikai kohdus pahri ihpafchi peemineht, prohti: Zelgawas polizmeisteru baronu v. Klebeck f., gubernas lohpu ahrti Braag f., leelupes tilta usraugu Brügge f., meldermeisteru Conrad f. un laiweneeku Krubminu.

Gan wisi polizejas kungi beedribai pee lohpu aissfargaschanas sawu peepalihdsibu sneegusch, bet wisstretnako un uszihligako preekschsime preeksch tam ir dewis zeenahts polizmeister barons v. Klebeck f. Winsch ir no generalapulzes par beedribas gohda-lohzekli eezelts.

Brügge f. ir arweenu sawu peepalihdsibu sneedfis zilwekem un lohpeem, kas pee leelupes aissfargaschanas un atkuschanas uhdeni eekritusch. Meldermeister Conrad f. un laiweneeks Krubminsch ir daudstreis sirgus is slihtschanas isglahbusch. Generalapulze tika tadeht Brügge un Conrad f. f. par to zaur beedribas presidentâ f. ar drukatu gohda rakstu un Krubminsch ar naudu apdahwinati.

Zaur Kursemes gubernatora Liliensfeld f. un pastmeistera Martinow f. un gubernas lohpu-ahrtes Braag f. gahdaschana ir wisas pastesstazijones par labeem sirgeem gahdahts. Martinow un Braag f. f. ir wisas pastesstazijones pahrluhlojusch, waj tur ir labi sirgi, un kur kahdi nederigi atraduschees, tohs nau wairs atkuschusch bruhleht. Gubernatora f. ir ari us waldibas rehkinumu 3000 lapas preeksch lohpu aissfargaschanas beedribas lizis drukaht, kas dauds weetâs peesistas un Kreewu, Wahzu un Latwju waloda drukatas. Tur stahw beedribas likumi ar ihpafcheem isskaidrojumeem lohpu aissfargaschanas deht nodrukati. Zelgawâ teek tagad kacru gadu trihs sirgu tirgi notureti. Beedriba ir isdabususi, ka tais tirgus deenas, tiklab us tirgus platscha, ka us leelakeem eelu-stuhreem, teek tee nule peemineete beedribas likumi no kahda waltmeistera pee bungu-flanas nolasiti. Barons Th. v. Funck, Almales dsimtkungs, kas ir kahda aprinka tirgus teefnesis, leek katra lauku tirgu, kas wina aprinki teek notureti, peemineetohs beedribas likumus isfludinaht. Lohti jauka preekschsime! — Uzihligais beedribas lohzekli, barons Wilh. v. d. Recke f., pahrluhlo, waj nu weens pats, jeb ar Braag f. peepalihdsibu, Zelgawas flakterus. Winsch ir atradis, ka schee gahda zil waredami, ka kaujameem lohpeem mohkas pehz eespehjas tiktu atweeglinatas. Zaur kaujama maskas eeweschana ari schi leeta ees gauschi labi un lohpeem nebuhs nelahdas leelas mohkas wairs ja-iszeesch.

(Uf preekschu beigums.)

Vabs padohms.

Kahds semkohpis, Andrejs wahrda, bija zaur sawu kreetnu usweschanohs un ne-apnikuschu ruhpi un kohpi sawa nama tureschana par turigu wihru palizis.

Sawus behrnus, diwi meitas, bija tas labi mahzih lizis, kurahm zaur laimes mahminas gahdaschana bija isdewees kreetnus un bagatus wihrus dabuht.

Ne-ilgi pehz tam lihahs wezais Andrejs no saweem snohteem pahrrunatees, ka nauda wislabal naudu pelnoht, un adewa wineem wisu sawu krahjumu.

Ru radahs leela pahrgrohschchanahs. Wina snohti un meitas, kuri peeksch tam wina lohti zeenija un zaur daudsfahrtigu apmekleschana eepreezinaja, nebij wairs pee wina nemas redsami. Tas kehrahs firmajam semkohpim dsili pee sirds. Roskumis par sawu lauku staigodams winsch fatika kahda deena sawu wezo draugu, kas wine skumbu nomanidams un tahs grunti sinah dabujis tuhlin ar labu padohmu bija pee rohkas. Pehz schi padohma waijadseja Andrejam plaschas weesibas taisiht un us tahm sawus snohtus, meitas un ari wina, to wezo draugu usluht. Wisi aizimatee weesi eeradahs nolikta laika. Pee maltites sehshoht iswilka wezais draugs leelu naudas maku no kabatas, dewa to Andrejam un fazija: To es tew schkinloju! Man wina wairs newaijaga, un tew tas war lihds tawai mirschanai par leelu lablahschana buht. Wezais Andrejs fanehma pehz norunatas wihses to maku ar leelu pateizibu un paglabaja sawa lambari. To redsedama usrunaja

ta wezaka meita sawu wihru paklusu: Mums jagahda, ka tehws mums to naudu preeksch sawas mirschanas noraksta. Winam gaukschi patihl, kad mehš winu apmektejam, tapehz darisim, fo winsch wehlahs. Ta jaunaka meita ari nepeemirsa, tuhlin pee galda ehdoht, sawam wihram patschulsteht, ka esohht jagahda wisada wihse schis treknis kumohse rohkā dabuht. Pehz beigtas weesibu deenas gahja wezajam Andrejam atkal augsti. Wina snohti un meitas bija it nedekas pee wina redsami, luhdja un weda to reisahm few lihds un tureja to wisadi zeenā un gohdā lihds wina mirschana.

Kad nu Andrejs mirdams nekahdu testamenti nebija atstahjis, tad steidsahs wina snohti ar leelu stihdeschanohs to schinkoto naudas maku usmekleht, kas wineem ari drihs isdewahs. Geksch leelas raustischanas un plehschanas pahtruhka tas leelais naudas maks un ta zereta bagatiba — glahses un pohda gabali — isbira us grihdas. — War gau dohmaht, ar kahdahm kauna pilnahm azihm tee abi schwahgeri ischkihras. — Schis weenteesigs stahstinsch paslehpj eeksch fewim dsilu pateesibu. Ari daschi no Latwju tautas dehleem proht til ilgi ween sawus wezakus gohdinaht, kamehr no teem zere mantu dabuht. Un daudsreis ir notizis, ka tehws waj mahte, kas dehlam mahjas un mantu atdewa, dabuja ar suhrahm asarahm to zelu us teefas namu nostagahht, tapehz, ka dehls par mahju waldataju tizis, tehwu un mahti par pahrafeem jeb newaijadfigeem ehdajeem eeksch mahjahm eeskata un tamdeht teem no lihgtas jeb sohltas datas fo atrauj, ja, dauds reis nemas nedohd. Scheem lihdsinami buhtu wisi tee behrni, kas zaur wezaku gahdaschanu labu skohlas mahzibu dabuja un ladaka dsihwes kahrtā tikufchi wezakus un sawu toutibu lepnā prahhtā aisleeds.

Jo labi daritu wezaki, kad tee lihds kapa malai sawu mahju jeb mantas pirmee pahrwaldneeki paliktu, tad nebuhtu wineem ar noskumschanu Jareds, ka jaunake behrni paleek pa datai ne-apgahdati tā garigā kā laizigā wihse.

Kad behrneem wezaki ja-apgahda, tad allaschin ispildahs ta wezu weza pateesiba, ka weenam tehwan weeglaki desmit behrnus ustureht, nekā desmit behrneem weenu tehwu.

C. Schw—b—g.

Lihšina.

Zil wina netaisnigi un grehziigi apgahjās, to ta ne-apdohmaja wis. Winas mahte zereja pahrgrohssichanu, kad ta mihtu behrninu warehs likt pee sawas kruhts. Ta stundina nahja, bet tas nomira drihs pehz tam un us preekschu palika winu lauliba bes behrneem un tas stipri pawairoja mahjas nelaimi.

Lorenzis nesa ar grubtu firdi un zereja ar sawu weenadu mihslestibu Lihšinu winneht, bet behdās, jo ilgaki, jo wairak ta rahdija reebigu pretisibu pret to. Wina darischanas tam daudsreis nedekahm ne-atsahwa sawu fleeksni redseht, tad tas laiks bij preeksch winas lohiti patihkams. Pawelki mahzija winas mahte un mahzi'ajs, ta parahdija til teem sawas asaras un sawu flusu zeeschanu, wairak newareja tee no winas isdabuht.

Tā palikahs; gadi nahza un gahja. Laiks nedarija nekahdu pahrgrohssichanu, ne ari tanis mahtes ne ari tanis wihra behdās. — Neis mira winas mahte. Laudis fajija: Tas winas firdi greefihš! bet tee peekrahpahs. Ta ne pahrgrohssichans wis.

Tas warbuht bij, kā wina dohmaja, winas mahte un Lorenzis ir wainigi bijufchi, ka Kasparas pee gitas gahja un par

to laiku ir tee to sawā tihklā eewillufchi. Ta eeslatija fewi par apmahntu un peekrahptu, jo Kasparas buhtu tai pulka mihtaks bijis. Tā sahlahs ta atrisichana no wihra, ta nogreeschanahs no mahtes un tee bagatee firdsahpju un behdu augli preeksch wiseem trim, kuri mahtei agru bedri sagatawoja un diwas firdis schkihra, kuras preeksch tam pilnigi bij faislitas.

Ilgus gadus nedfirdeja no Kaspara nekā, wareja buht sefschi lihds astoni gadi pagahjuschi, kad ta pirma sina no ta nesnoht zeemā atnahza.

Tas bij tani deenā, kur Lihšina ar Lorenzi pirmu reisi tapa usfaukti, kur tas eeksch pilnas fajulschanas bij prohjahm aisgahjis. Kur, to winsch pats nesinaja. Zil ilgi tam nauda bij, dewahs tas tik tahlaku, arweenu dohmadams, labi tahlu nohst tapt no sawas mohlu weetas. Bet ta nauda sinams ne-aug pati no fewim klahht. Ar bailehm winsch pamantija, ka wisi mazini tukfchi, kad patlaban S. pilsehtam tuwojās.

Winsch bij plezigs duhschigs sehns, kam ismanibas un spehla netruhka. Tā nu tas drihs dabuja darbu pee dsels-leetawas, kur winu drihsunā par lohiti derigu zilweku atfina. Tas eemanijahs aschi to leeschanu un tapa drihs isweizigs lehjejs. Bet eekschigi krimta un urba tatschu ne-apstahdamees tahlaku. Tas dsina to leelā nemeerā, tā ka kahdai sliktai beedribai it weegli bij, to sawā pulkā eewillt, kur dschreens un kahrtis weenadā mehrā walda. Tā winsch nu mesleja zaur dsereena reibulu un traku dsihwofchanu sawu firdi apmahniht, — bet tahds zeksch beidsahs drihs besdibinā. Tas leetawas-kungs buhtu to labprahht atlaidis, kad tas nebuhtu tik derigs strahdneeks bijis, bet tā ar wisu to nastu pazeetahs. Neis eepasinahs tas ar kahdu meitu us danzi, kas stipri lihdsinajahs Lihšinai Wina bij no lauileem, kahda pohdneeka behrnus, bij kahdus gadus pee kungeem deenejusti un sinaja Kasparu sawā tihklā dabuht, ka tam ta bij japreze. Par nelaimi Kasparas par wehlu dsirdeja par winas usweschanohs deenestā. Tas nu bij jaunus eemesls, ka sawu dschrumu un kahrumu un spehles pawairoja. Wini dsihwoja kā kakis ar funi, faruhktinaja few to dsihwi un pataisija fewi nabagus un nelaimigus. Diwi behrni bij no tahs laulibas, bet abi to pirmo gadu ne-atsneedsa. Tas eenids auga til augstu, ka Kasparam tas bij ihsti par preeku, kad fewwa mira. Winsch nu eelaidahs arweenu wairak palaidnibā un daudsreis wairak deenas no weetas ne mas no krogus mahjās nenahza. Tad nu ari newareja maises kunga schehlastiba tahlak sneegt; winsch tapa atlaisht un palika tā peepefschi bes maises.

Nu gan sahla mohstees un tam bij wehl til dauds ta spehla fewi sawalditees; tas ne-aissahra wairs neweenu kahrti un negahja ari wairs krogā pee saweem alus-beedreem. Wina agrakajam kungam tapa schehl, ka tas to atlaidis un lika tam fajiht, kad tas tā paleek, tad warohht atkal deenesta eestahht.

Bet leetawas kungs nepasina Kaspara nikotu dabu. Schis lika winam atbildeht: „Un kad winsch tam pusi no sawas leetawas dohtu, ari tad nepeenemohht wairs deenestu!“

(us preekschu wehl.)

Atbilda.

J. A. Tahs sinas par S. pagasta wezaka nomeschanu no amata un wina dusmu israhdsichanu pret to saimneeku, kas tam sawu balsu nedewis, newaru isleetahht, kad eesubitajis man nau sinams. Latv. aw. app.

Latw. Awischu apgahdatajs: J. B. Safranowicz.

Sludinafchana s.

**Sweedru arklus; ezeschas; sehjasmaschines; roh-
kas-, sirgu-, uhdens- un damfa-kulamahs maschines;
treschottkas; effelmaschines** peedahwa wifadõs leelumõs
no wislabafahm Englantes, Bahzu- un Sweedru-semes fabrikahm

**tas wispahrigais krahjums no semfohpibas maschinehm
un rihkeem no**

Rihgã. J. W. Grahamana Rihgã.

Pastahwigs lehgeris:
Nikolai eelã blakam bisneeku-
dahrsam (Schüengarten).

Kantoris:
leelajã Zehlaba eelã, pretim
birshasnamam.

Peesihmejumõs: Us ohtru baltisku wispahriigo istahdi Rihgã 1871. g.,
Juni mehn., tika tahm fabrikahm, kuru agents J. W. Grahamans ir, pawi-
sam lohpã

22 premiju sihmes

peedalitas, starp kurahm ari atradahs tas sudraba medalis no ministerijas par
krohna ihpafchumeem, kas bija ta

wisleelaka flawas sihme
preeksh maschinu nodalas.

Sawahm zeenijamahm andeles kundehm
un wifceem, kas pee man lihds schim pre-
zes pirlufchi, zaur scho padewigi daru
sinamu, ka es tagad pastes eelã, fawã
leelajã namã Nr. 23 (blakam manai lihds-
schinigai pahrdohschanas weetai) dshwoju,
kur kreisajã galã mana maises pahrdoh-
schana atrohdahts. Mana amata weeta
leelajã eelã tiks 11. Nowember f. g. pa-
wisam us pastes eelu pahrzelta, tapehz
ka es to namu tur (leelajã eelã) esmu
pahrdewis. 4

J. Brahl.

Zelgawã, 12. Nowember 1875.

50 rubl. f. pateizibas maksas!

dabu tas, par to wee Gleijas Griku krogã 23. No-
wember f. g. sagtu bruhnu kebwi ar schirahm un
cemaulkeem. 3 1/2 gadu wezu, wideju leelumu, ar pa-
semu preekshu, us kreisu pusẽ noguloschem fareem,
labajã pusẽ kalla widã no spalwas sagreesufechs
rohse, maja karpã wirs luhpas, 60 rubl. f. weh-
tibã. Kad flãidru peerahdischãnu usrahda, tur ta
fehwe atrohdamã, dabu augshãm mineku pateizibas
maksã, no Gleijas Griku krogã, Johanson jeb no
Meschamuischas (Grenzhof) maj Spizu mahju grunt-
neeka. 3
S. Dshceneek.

12. Dezember 1875. g. tapa Niewen-Behrsẽ Sauku
mahjãs, Sauku fainneeka Janne Steinfeldta man-
tiba debet magastines parãhda lihds 38 rubl. f. kã:
lobwi un daschadas fainneezibas leetas us wairaksh-
lischãnu us Niewen-Behrsẽ pagãntã teefãs pahrdohhta.
Niewen-Behrsẽ, 29. Nowember 1875.

(Nr. 70.) Preekshschẽd.: J. Sarring.
(S. W.) Sfr. pal.: C. Dreymann.

Medemrohdõs muishã, netablu no Wadalites, us
Leishu robbschãhm, starp I. Janwar un 15. Februar
1876. g. it

30 labi ujturetã

bischnu-strohpi

pahrdohdamã, ar pamahjischanu, kã ahtri war eelohp-
tees labu bischnu-dahrsu. 3

Kad tam lihdschinigam Dsholmuishas pagasta
flohlotajam no fawas weetas ja-atkãbjahs un tam-
debt no nahlofshẽem Jurgeem minetã pagastã
flohlotaja wajjadshis, tad no Dsholmuishas pagasta
waldishanas tabds flohlotajã, kurfch pehz jaunajẽem
flohlas likumeem war par pilnigu usfãtibis tiks,
zaur scho teel mellehts. Scho weetu weeemint gris-
bedameem jameldahs tamdeht pee Zelgawãs sw. An-
nas basnizas rihã mahjitaja Konradi kunga. 1

Dsholmuishã, 8. Nowember 1875.
(Nr. 285.) Pag. preekshneekõs: J. Busch.
(S. W.) Pag. sfrhw.: Saimana Ritzis.

Notizis 27. October 1875. Us Keisaristas Maje-
stetes, wifãs Kreemijas dawalnceeta 26. 26. 26. pas
wehli Kurjemes oberhofsteefa dara zaur scho sinamu
apãfshã iteikto nolehmmum: us Kurjemes kreditbe-
dribas direkzijas weemleeschãnu tiks dshimtuishas
Leelwãguldẽs Sehlu mahjãs pehz no 18. Moi
1874. g. wisãugstãki awitpirnato kreditbeedribas li-
kumu § 91 pehz 6 mehneschem no schis deenas,
tas ir 26., 27. un 28. April 1876. g. pee Zelgawãs
wirowilsteefãs pehz no kreditbeedribas direkzijas tur
pee laila eefneegteem un preeksh dalibneekẽem tur
preeksh eefkãtischanahs ilistikẽem pahrdohschãnas no-
lihumeem uhtrupẽ wairakshlischanã pahrdohhtã.
Dalibneekẽem aikal, kam kãhdãs teefibas buhtu pee
tahm minetãhm mahjãhm, zaur scho teel weefsh-
nahs, lai wini to pahrdohschãnas terminu ewehro.
Prohtãms, ka pee wifa ta Kurjemes kreditbeedribat
waleef winã peederofcha preekshrohãs rekte. 1

Laba Jãgermana flaweere

(stihgelis) un reisochanas kaschõs ir pahrdoh-
damã Zelgawã, Ulfander eelã, Sieslaka namã
Nr. 1, weenu trewes us augshu. 1

Man pahshstãmais fainneeks, kas 27. Nowember
f. g. zaur pahrskãtischanõs fawu 14 ohlefschu
kalata weetã ir wãneemõs fwefchu paginu lihds kura
bij eelshã 10 ohlektis willana ripfẽs un 2
ohlektis melnahs atlasẽs, teel luhgã, tublit
man to atpãkal flaweht, zitãdi teeku fweets, zaur
teefãs spehku to aikal raufshõst atwãkal dabuht.

S. Brintmanõs un beedris,
Zelgawã, katoku eelã Nr. 4.

Weitenes teel apãfshã labẽem nolihumeem tub-
lit jeb wehlat flohlã un kottẽ nemtas, tur winaõs
ori tublit rohãs darbu eemãjahs. Kur? to dabu
sinãht Zelgawã, sfrhwẽer eelã Nr. 14, pee freilẽnes
von Kleit. 2

No Kalnamuishas pagasta waldishanas (Hofzum-
berge Gem. Berv.), Dobbeles aprinkl, teel wii abe-
pagastõs dshwodameem, schi pagasta lohjelki, kureem
pehz tikuma desmitneeku (delegirtu) wehleschãna pee-
riht, zaur scho usãiznãti, 2. Dezember f. g., pulk-
sten 10. no rihã, bes atraufschãnahs schejeenes tee-
fas namã eerastees; jo zitãdi tee tiks pehz likumeem
srahpeti.

Wifãs wifsehtu un muishu polizejas teel zaur scho
weellahjãgi luhgãs, winu aprinkõs dshwodameem,
schi pagasta lohjelkeem augshẽjo usãiznãschãnu sinamu
daribt. 1

Kalnamuishã, 8. Nowember 1875.
(Nr. 214.) Pag. wez.: J. Hartmann.

Sfrhwẽerõs: W. Schlofberg.

Zelgawã, leelajã eelã Nr. 8.

engleefschu magastinã

pãhdohd war lehteem tirgeem us galwoschãnu du-
bult- un weenstohbru jãktslintẽs, dascha-
das forte pistõlu, remolweru un wajjadsh-
gõhs lahdejumõs, kã ari patronãs un jãkts-
taschãs. 1

Ufãuldamees us pafes un pahrrãkshischanahs li-
kumu § 8 no 1869. g. teel no Penkules krohna pa-
gasta waldishanas scheit weederige pagasta lohjelki,
kã: Kristay Kristay Landãus, Kristay Janis Pohga,
Kristay Kristay Sidelmanis un Ans Johan Notẽn-
bergis, zaur scho sludinafchãnu usãiznãti, tublit pee
fawa pagasta melbeees un fawas krohna un pagasta
nodohschãnas atshidinhãht. Ja wini to nesfãlids,
tãd tee pehz notezejufshẽem trim gadẽem, rehli-
nahs no schis deenas, no schi pagasta tiks isflehgit.
Penkulẽ, 17. Nowember 1875.

(Nr. 251.) Pag. wez.: + + +
Sfrhw.: Job. Kraft. 2

Katoku eelã
Nr. 9.

Katoku eelã
Nr. 9.

Augsti zeenitãi publikãt daru zaur scho
wadewigã sinamu, ka es, pehz tam, kad fawu
amatu Põsterburgã ismahjtees, schẽ Zel-
gawã war

pulkstentãis itaju

esmu apmetees un awemõhs seenas- un
fabatpulksteaus, kã ari spehldohschu fãtal-
ischanu us to labãko isdãrht. Zaur ilgu darbo-
schãnohs fawã amãtã esmu winã desjan finãtãnu
eefrahjees un tabeht apflohõhs wifãs wajjadshãs,
kas man tiktu weenetas, labi, kreetni un lehti ispi-
dht. Galã luhdsu manã ar fawãhm apstellescha-
nahm pagohdinãht.

Bernhard Wildauer,

Zelgawã, katoku eelã Nr. 9, Schãblonsky namã,
blakã J. Schãblonsky f. grahamã bohbei.

Pehz Wisãugstãki awitpirnato Kurjemes kreditbe-
dribas spãrlãfẽs pamãtu likumu § 10 teel tee, kam
warbuht awãfshã minetãhs, 31. Mai 1875. g. isfã-
litaõs un scheit war isnihjãnãtahm weemeldetãhs
spãrlãfẽfshẽines us augku-angteem buhtu, kã:
preeksh Dorotheas Zpatow:

Nr. 27,289, leela 100 rubl. — kap. sudr.

Nr. 27,290, " 67 " 55 " "

Nr. 27,291, " 100 " " " "

Nr. 27,292, leela 100 rubl. — kap. sudr.

Nr. 27,293, " 100 " " " "

Nr. 27,294, " 82 " 90 " " "

zaur scho usãiznãti, tahs spãrlãfẽfshẽines wehla-
fãis weena gada laika, rehlinãht no schi sludina-
juma treschãhs isfludinafchãnas deenas gubernãõs
awifẽs, — pee Kurjemes kreditbeedribas direkzijas us-
rãddiht, jo zitãdi direkzija weemintõjeem ihwãfshneekẽem
to tad pehz likumeem negeldigu tikufchu picmo spãrlã-
fẽfshẽineu weetã isfãrtihõs un idõhs jaunãõs,
weenweenigi geldigas schẽines (duplicate). 3
Zelgawã, 20. Nowember 1875.

(Nr. 2467.) Direktoriõs: Lüdinghausen-Wolff.
Sekreteriõs: Geyting.

No Steffenhagen un dehla apgabdata nupat til gatawa un wifās grahmatu pahrdohuwās dabunama, kà ari **Zelgawā un Kuldigā Vesthorn l. grahmatu bohds:**

Zella waddons preefch grahmatu rakstifchanas

tur eefchā:

pamahzifchana pahr to, kas pee grahmatu rakstifchanas wehrā jaleel; tituli; wiffadu grahmatu jeb wehstulu prohweš, kas ifrahda, kà fawā starpā jafarakstahs, prohti: peedahmafchanas un luhgfchanas grahmatas, usajzinafchanas grahmatas un kartes, apstelleschanas, peepraffifchanas, atgahdinafchanas, aifbildinafchanas, laimes wehleschanas, lihdsheetibas un eepreezinafchanas, draudfibas un fasinofchanas, atbildu grahmatas; raksti, kas preefch wiffadahm darriifchanahm ir wajjadfigi. kà usfajzifchanas un luhgfchanas raksti, pirkifchanas, rentes, ihres, mahzibas, deenesta, darba, buhwkontrakti, testamenti, parahdu, galwofchanas, kiblas, negeldibas, paglabafchanas, fawemfchanas grahmatas jeb fihmes, kwitanzes, attestates, peerahdifchanas jeb fīnas; rehkinumi no kurpneeka, firohdela u. t. pr.

farakstihis

no

Kr. Dfirne,

Zelgawāš Jahna basnizās mahzitaja.

Makfa 60 kap.

Baltijas Semkohpis

fawu jauno gada gahjumu fahls no 1. Janwar 1876. g. un nefihš, kà lihds fchim, if pahrnedešas ihpafchu peelikumū. Makfa: par gadu 2 rubl., par pusgadu 1 rubli 10 kap. un par 3 mehnesheem 60 kap.; ar peefuhfifchana: 2 rubl. 60 kap., 1 rubli 40 kap. un 90 kap. (Zelgawā ar peefuhfifchana 2 rubl. 30 kap.). Sludinajumi makfa 6 kap. par rindinu.

Apstelleschanas un sludinajumu peenemfchanas weetas: Zelgawā: redakzijā, katoku eelā Nr. 2, Rihgā pee Kapteina l., leelajā kaleju eelā Nr. 4. Randu pahr pasti fuhtht jafuhtht teefcham redakzijai; Rihgā war eemalfahtht pee Kapteina kunga. Kas 10 eksemplarus us weenu adrefi apstelle, dabu weenu wirfū. — Lai waretu daudj mas nolent, zil eksempl. jadruka, teel luhgts, ar apstelleschanahm nekawetees.

Redaktors: **G. Mather.**

Pee **J. W. Steffenhagen** un dehla nupat tika gatawa un turpat, kà ari wifās zitās grahmatu bohds dabujama:

Kristiga Mahju-grahmata.

Latweefchu Lutera draudses

wezeem un jauneem par tizibas kohpfchana dahwata.

Dhtra data preefch jaunefkeem un fkohtas behrneem.

Peekta wiszaur pahrelabota drite, apgabdata no Grūner, Bahrbeles mahzitaja un Pand, Reschohtnes mahzitaja.

Makfa 50 kap.

No zensures atwehlehts. Rihgā. 1. Dezember 1875.

Zelgawā, leelajā eelā Nr. 8, engleefchu magasinā

pahrdohd par lehteem tirgeem leelā krahjumā wifās fortes **peekaramo, galda, feenas un faimnees** zibas lampu, kà ari pret uguni drohfchohs wehjlukturus un lampu peederumus.

Lampu fatahfchanas teel turpat apgabdataš.

Zaunas meitenes,

kas fcheijenes fkohtas apmelle, teel rubmē un kostē nemtas pee Müller kundses, Zelgawā, Swehtes eelā Nr. 22.

Greenwaltes muifchā war dabuht pirft

faufus balfus un fahrtis,

un Plehfaja mechā balfus wifa koha garumā, **fahrtis un malku.** Peeprahft wajjag mafajam Seeruhfim.

Par ewehrofhann lauzenefkeem!

War dabuht pirft wifadu **dedfīnamo malku, fhagarus, meetus, fahrtis, fpahres** un dafchus **buhwofhtus** pee Leel-Zridrikmuifchās faimneka **Bunnas.**

Tuwafas fīnas dabunamas pee Amburgas mefchafarga Plehfaja.

Uf 1876. gadu warehs pee manis Zelgawā lalka rakstus, kas Rihgā ifnahl, par fchahdahm gada zenahm apstelletees, ja tohs pee manis nonem:

Darbu par	2 rubli 15 kap.
Baltijas wehstufi par	2 " 15 "
Mahjas weefi ar peelikumū	2 " 15 "
Mahjas weefi bef peelikuma	1 " 40 "
Pafauli un Dabu	2 " 40 "

Uf aufchejeem lalka raksteem, kad tee zaur pasti peefuhthami, ari apstelleschanas nemu pretim.

G. Munnans,
katoku eelā Nr. 8.

Kapteina wrahmatu-pahrdohhawā. Gelfch-Rihgas leelajā kaleju eelā dabujamas:

Widfemes dseefmu-grahmatas, jauna druka no 1875. gada, lihds ar jauno peelikumū, patihlamā kabatas formatā.

Reeefeeatas makfa 60 kap. gabalā. Eefeeatas par dafchadeem tirgeem, to starpā ari lohti flahfth eefeeatas, derigas **seemas fwehtfu dahwanai.**

Zaunas grahmatas

no **Jr. Melon.**

Trihšreis par welti wisleelakais johke ifspruzis, makfa 20 kap.

Slapias finges preefch teem un tahm, kas dšhwo un grib dšhwoht, makfa 10 kap.

Sweizinafchanas padohmi, iflahfthifchana, no butfchofchanahs, rohtas fneegfchanas u. t. j. pr. no fihne, makfa 5 kap.

Dabujamas wifās grahmatu bohds.

10 rubl. fudr.

pateizibas algas

tas dabuht, kas waretu flahdras fīnas usrahdiht jeb doht par nakst no 2. uf 3. September f. g. Penkules Putru faimneeku no ganibahm nofagtu beku firgu, 6 gadus wezu, ar kupleem melleem fareem, abas wafafchlahjas lihds wehstīm balfas, freifja preefchlahja wehstī refnaka, peere un deguns balfs.

Penkules Putru mahjās, 28. Nowember 1875. 3

Kahdas mahjas

ar lohti teljameem **fwefchu laukeem** ir ihpafcha cemepla deht uf ilgaku laiku tuhstt ifrentejamās. Tuwafas fīnas zaur wehstul. Adrefe: **R. B. Vesthorn** kunga grahmatu bohds, Zelgawā.

Drulahis pee **J. W. Steffenhagen** un dehla.